

DŌGEN KIGEN

Narodziny-śmierć

DŌGEN KIGEN

Narodziny-śmierć

TŁUM. HŌJUN

„Jeśli w narodzinach-śmierci jest budda, nie ma narodzin-śmierci”¹. „Jeśli w narodzinach-śmierci nie ma buddy, nie ma błędzenia pośród narodzin-śmierci”. Są to słowa Chiashana i Tingshana², dwóch mistrzów zen, a ponieważ obaj osiągnęli Drogę³, zapewne nie są [te słowa] bez znaczenia.

Chcąc uwolnić się od narodzin-śmierci powinieneś jasno zrozumieć znaczenie [tych słów]. Jeśli będziesz poszukiwał buddy na zewnątrz narodzin-śmierci, [to tak jakbyś] skierował dyszle [wozu] na północ kierując się ku Yueguo⁴ albo zwrócił się twarzą ku południu próbując dojrzeć Wielkiej Niedźwiedzicy⁵. Tworzysz przez to [jedynie] przyczyny narodzin-śmierci zbaczając z drogi [wiodącej ku] wyzwoleniu. Zrozumiawszy, że narodziny-śmierć nie są niczym innym jak nirwaną, nie czuj odrazy do narodzin-śmierci ani nie pragnij nirwany. Wtedy po raz pierwszy uwolnisz się od narodzin-śmierci.

Błędem jest [myśleć, że] życie zmienia się w śmierć. Życie jest [absolutną rzeczywistością] czasu, zawiera w sobie „wcześniej” i „później”. Dlatego właśnie w Dharmie Buddy mówi się, że życie jest „niezrodzone”⁶. Śmierć także jest [absolutną rzeczywistością] czasu, zawiera w sobie „wcześniej” i „później”. Z tego powodu mówi się, że śmierć jest nie-umieraniem⁷. Za życia nie ma niczego innego poza życiem. Podczas śmierci nie ma niczego innego poza śmiercią. Za życia oddaj się jedynie życiu, w chwili śmierci [jedynie] za nią podążaj. Nie czuj odrazy [do narodzin-śmierci] ani nie pragnij [narodzin-śmierci]. Narodziny-śmierć są Życiem buddy. Odrzuciwszy je, zatracisz Życie buddy. Jeśli będziesz chciał je zatrzymać lgnąc do narodzin-śmierci, również stracisz Życie buddy i zostanie ci [jedynie sama] forma buddy. Nie czując odrazy [do narodzin-śmierci] ani nie podążając [za narodzinami-śmiercią], po raz pierwszy będziesz umysłem buddy. Nie analizuj jednakże tego [zwykłym] umysłem ani nie staraj się tego opisać słowami. Zamiast tego, zapomnij o umyśle i ciele oddając je buddzie, a wszystko będzie się działo przez buddę. Podążając za tym, nie wysilając się i nie analizując niczego, uwolnisz się od narodzin-śmierci i zostaniesz buddą. Któż [zrozumiawszy to] będzie trzymał się swego [zwykłego] umysłu?

Istnieje niezwykle prosta droga do tego, aby stać się buddą — zaprzestań czynić zła, nie przywiązuj się do narodzin-śmierci, bądź pełen współczucia dla wszystkich żyjących istot, okazuj szacunek tym, którzy są wyżej od ciebie i miłosierdzie wobec tych, którzy są od ciebie niżej⁸, porzuć nienawiść i pożądanie. Nie twórz [niepotrzebnych] myśli w umyśle

¹ *narodziny-śmierć* — termin ten określa wieczny kołowrót nieustannego cyklu narodzin i śmierci (sansk. *samsāra*, chiń. *lunhui*, jap. *rinne*). [przypis tłumacza]

² *Chiashana i Tingshana* — Chiashan Shanhui (805-881) i Tingshan Shenying (771-853). [przypis tłumacza]

³ *osiągnęli Drogę* — tzn. osiągnęli Przebudzenie. [przypis tłumacza]

⁴ *Yueguo* — starożytna prowincja chińska istniejąca między okresem Wiosen i Jesieni (między 722 a 481 r. p.n.e.) a okresem Walczących Królestw (między początkiem V w. p.n.e., a 221 r. p.n.e.). Obecna prowincja Zhejiang. [przypis tłumacza]

⁵ *Wielka Niedźwiedzica* — gwiazdozbiór okołobiegunowy nieba północnego, a zarazem trzecia co do wielkości konstelacja nieba. [przypis tłumacza]

⁶ *Dlatego właśnie w Dharmie Buddy mówi się, że życie jest „niezrodzone”* — por. *Sutrę Serca Wielkiej Doskonałości Mądrości*: „Śāriputro, pustka jest właśnie cechą wszystkich zjawisk. Nie rodzą się one i nie giną”. [przypis tłumacza]

⁷ *Z tego powodu mówi się, że śmierć jest nie-umieraniem* — patrz wcześniejszy przypis. [przypis tłumacza]

⁸ *Istnieje... od ciebie niżej* — lub: „Poszukuj [drogi prowadzącej do] Przebudzenia i pomagaj żyjącym istotom” (chiń. *shangqiuputi xiahuazhongsheng*, jap. *jōgubodai gekeshūjo*). [przypis tłumacza]

ani nie zamartwiaj się. To nazywa się buddą. Nie poszukuj żadnego innego buddy.

Ten utwór jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa - Na Tych Samych Warunkach 3.0 Unported.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/dogen-kigen-zycie-i-smierc>

Tekst opracowany na podstawie: Dōgen Kigen, *Życie-i-śmierć* [online], tłum. Hōjun, [dostęp: 21.05.2013], Dostępny WWW: <http://mahajana.net/node/414>.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Materiał źródłowy pobrany ze strony <http://mahajana.net/>. Przekład wykonany w ramach projektu Tłumaczenia Tekstów Dharmy – „Kumarajiva”.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Hōjun, Katarzyna Misiak, Paulina Choromańska.

Okładka na podstawie: Nyogen Nowak, CC BY-SA 2.0

ISBN 978-83-288-0344-2

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając **zbiórkę na stronie wolnelektury.pl**.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.